

EDITORIÁL 03

AKTUALITY

Z arci/diecéznych charít 04
Zo sekretariátu 06

INICIATÍVA

Blízko pri človeku už 25 rokov 08

TÉMA

Dobrovoľníctvo 10

PROJEKT

Sprevádzať až do konca 21
Slovenčina pre cudzincov 22
Pohľad cudzincov na Slovensko 23

ZBIERKA

Pôštna krabička pre Afriku 2016 24
Potravinová zbierka 26
Vďaka Vám pomáhame utečencom na Blízkom východe 27

SKCH V OBRAZOCH

Uganda 28

Adresár SKCH

Sekretariát Slovenskej katolíckej charity

Adresa: Kapitulská 18,
814 15 Bratislava
Tel.: 02-5443 1506, 5443 2503
Fax: 02-5443 3097
E-mail: sekretariat@charita.sk
http://www.charita.sk/
Účet: 683221653/7500 ČSOB Bratislava

Bratislavská arcidiecézna charita

Adresa: Krasinského 6,
821 04 Bratislava
Tel.: 02-442 50 374
E-mail: charitaba@charitaba.sk/
http://www.charitaba.sk/
Účet: 4010078918/3100
Sperbank

Trnavská arcidiecézna charita

Adresa: Hlavná 43, 917 01 Trnava
Tel.: 033-5511 396, Fax: 033-5511 397
E-mail: sekretariat@charitatt.sk
http://www.charitatt.sk/
Účet: 4008297855/7500 ČSOB Trnava

Diecézna charita Banská Bystrica

Adresa: Tibora Andrašovana 44,
974 01 Banská Bystrica
Tel.: 048-472 0272, Fax: 048-472 0271
E-mail: charitabb@charitabb.sk
http://www.charitabb.sk/
Účet: 736841312/0200 VÚB

Spišská katolícka charita

Adresa: Jesenského 5,
052 01 Spišská Nová Ves
Tel.: 053-4424 500, Fax: 053-4424 500
E-mail: caritas@caritas.sk
http://www.caritas.sk/
Účet: 29634592/0200
VÚB Spišská Nová Ves

Diecézna charita Rožňava

Adresa: Kósu - Schoppera 141/22,
048 01 Rožňava
Tel.: 058-7326415
E-mail: dchrv.sekretariat@gmail.com
Účet: 18137 582/0200 VÚB

Arcidiecézna charita Košice

Adresa: Bočná 2, 040 01 Košice
Tel.: 055-6255 317,
Fax: 055-6255 328
E-mail: adch-ke@charita-ke.sk
http://www.charita-ke.sk/
Účet: 513026193/7500
ČSOB Košice

Gréckokatolícka charita Prešov

Adresa: Hlavná 2, 080 01 Prešov
Tel.: 051-7723 970,
Fax: 051-7723 970
E-mail: gkcharita@gkcharita-po.sk
http://www.gkcharita-po.sk/
Účet: 4008425976/7500 ČSOB, VS: 001-10

Gréckokatolícka**eparchiálna charita Košice**

Adresa: Dominikánske nám. 13,
040 01 Košice
Tel.: 055-6259 454
E-mail: eparchialncharitakosice@gmail.com
Účet: 4 350 228 409/3100
Ludová banka

Diecézna charita Žilina

Adresa: Predmestská 12, 010 01 Žilina
Tel., fax: 041-723 1234,
E-mail: charitaza@gmail.com
http://www.charitaza.sk/
Účet: 0424702305/0900
Slovenská sporiteľňa Žilina

Diecézna charita Nitra

Adresa: Samova 4, 950 50 Nitra
Tel.: 037-7721 792, Fax: 037-772 1798
E-mail: sekretariat@charitanitra.sk
http://www.charitanitra.sk/
Účet: 691943162/0200 VÚB Nitra

Mušketerieri Božej lásky

Vo svete sú pojmy dobrovoľník a dobrovoľnícka práca často využívané a samotní dobrovoľníci sú vyhľadávaným obohatením firemnej kultúry organizácií. Na Slovensku zaznamenala dobrovoľnícka práca svoj rozmach až po roku 1989 s uvoľnením politickej situácie. Postupný vznik občianskych združení, neziskových organizácií viedol k pozvoľnému zrodu aj samotných dobrovoľníckych skupín a organizácií. Samozrejme, najväčšiu expanziu tejto činnosti zažívame práve v posledných rokoch. Už samotná podstata slova „dobrovoľný“ je v konaní činnosti na základe slobody, bez donútenia a vlastného rozhodnutia. Slovo dobrovoľník má svoj pôvod v latinskom slove voluntarius a znamená ochotný, snaživý, horlivý.

Všeobecná deklarácia dobrovoľníkov prijatá Medzinárodnou asociáciou dobrovoľníckeho úsilia (IAVE) v roku 1990 hovorí o základných znakoch dobrovoľníckej práce:

- je založená na osobnej motivácii a slobodnom rozhodnutí;
- je to spôsob podpory aktívnej občianskej participácie a záujmu o rozvoj komunity;
- má formu skupinovej aktivity, vykonávanej väčšinou v rámci určitej organizácie;
- zvyšuje ľudský potenciál a kvalitu každodenného života, posilňuje ľudskú solidaritu;
- prispieva k životaschopnosti ekonomického sveta a aj k tvorbe pracovných miest a nových profesií.

Medzinárodná asociácia IAVE vznikla v roku 1970 a zameriava sa najmä na propagáciu a posilnenie dobrovoľníckej práce na celom svete. Odborné definície slova dobrovoľník, ktoré toľkokrát skloňujeme v aktuálnom čísle časopisu, sa podľa autorov rôznia. Ich spoločnou podstatou je však slobodné rozhodnutie k činnosti s verejnoprospešným záujmom a bez snahy o finančné ohodnotenie. Nie každú činnosť však možno nazývať dobrovoľníckou aktivitou. Napríklad pomoc v domácnosti dobrovoľníctvom nie je, aj keď nie je finančne odmenená. Vo svojej podstate však od nej očakávame protihodnotu alebo akúsi priateľskú či susedskú výpomoc, a tým sa od základu dobrovoľníckej práce líši. Túto dôležitú črtu popisuje Bundzelová vo svojej online publikácii z roku 2008 Dobrovoľnícke aktivity ako forma efektívneho využitia voľného času. Cenné informácie o téme dobrovoľníctva sa možno dozvedieť od autorov Tošnera a Sozanskej (2006), ktorí dobrovoľníctvo rozdelili na tri skupiny:

- Občianska výpomoc;
- Dobrovoľníctvo vzájomne prospešné;
- Verejne prospešné dobrovoľníctvo.

Na Slovensku v súčasnosti pôsobí takmer 500 dobrovoľníckych organizácií. Ich počet neustále narastá, tak ako narastá potreba spoločnosti po ochotných ľuďoch naplnených entuziazmom, ktorí podávajú pomocnú ruku bez zistných dôvodov.

Sme radi, že Slovenská katolícka charita patrí medzi organizácie, ktoré si vážia dobrovoľnícku prácu a aktívne ju využívajú. I z tohto dôvodu sme sa rozhodli venovať nasledujúce strany týmto „Mušketerierom Božej lásky,“ pretože k nám prichádzajú, aby ponúkli svoj čas, energiu, zručnosti a skúsenosti v prospech iných ľudí bez nároku na finančnú odmenu. Veríme, že ich dielo nezostane bez odplaty, minimálne tej v nebi.

Bernadetta Múdra

VYDÁVA Sekretariát Slovenskej katolíckej charity; IČO 00179132; ADRESA REDAKCIE Kapitulská 18, 814 15 Bratislava, tel. 02/5443 1506, fax 02/5443 3097, e-mail: sekretariat@charita.sk, bankové spojenie Slovenská sporiteľňa, č. ú.: 0176 875 345/0900 VS 140; Zodpovedný redaktor: Ján Michalský; Spolupracovali: Bernadetta Múdra, Nina Jašková, Alžbeta Vargová, Mária Vyžinkárová, Martin Vittek, Jana Fedáková, Jana Rusnáková, Jan Oulík, Monika Pribeľová, Kristína Skočiková, Hugo Gloss; OBÁLKA: Martin Vittek; Foto: Ján Michalský, Michal Fulier, Sam Tarling, archív: SKCH, ADCH a DCH, Martin Vittek, Jana Fedáková, Jana Rusnáková, DCH Litoměřice, Kristína Skočiková; GRAFICKÁ ÚPRAVA: SKCH, Ivan Duda; VÝROBA: PACE print, s.r.o.; REGISTRÁCIA MK SR EV 3635/09, ISSN 1338-1504; Časopis je nepredajný, jeho vydávanie môžete podporiť dobrovoľným príspevkom/darom na číslo účtu: 0176875345 / 0900, v.s. 182.

Časopis je nepredajný, vychádza trikrát do roka vďaka darcom Slovenskej katolíckej charity.

Jeho vydávanie môžete podporiť dobrovoľným príspevkom na číslo účtu: 0176875345/0900, v.s. 182.

Spišská katolícka charita na vianočných trhoch v Poprade

Tradičný vianočný jarmok patri medzi najpríťažlivejšie a najnavštevovanejšie vianočné programy mesta Poprad organizované v rámci podujatí popradských Vianoc. Tento rok sa uskutočnil v dňoch od 11. do 13. decembra 2015. Námestie sv. Egídia bolo počasie víkendú zaplnené množstvom predajných stánkov s pestrým sortimentom predovšetkým ľudových remeselníkov, predajcov s vianočným tovarom a rôznymi vianočnými dekoráciami. Pracovníci a dobrovoľníci Spišskej katolíckej charity v charitnom stánku síce trochu zmrzli (iba tak, ako aj v ostatných), ale napriek tomu zažili veľmi príjemnú atmosféru, usmievavých ľudí a večer vysvietené námestie. Najkrajšie to bolo nedeľu ráno, keď bola otvorená brána Božieho milosrdenstva, sprievod z kostola sv. Egídia na čele s emeritným biskupom Andrejom Imrichom, spolu s popradským dekanom Ondrejom Borsíkom, išli okolo nášho stánku - spoločné pohľady a pekné duchovné prepojenie. To bol príjemný moment. V stánku boli v ponuke výrobky od klientov charity, najväčší záujem bol o kvalitné tkané koberce.

SpKCH

Fašiangová zábava v Dome charity sv. Kamila v Žiline

Každý rok sa naši klienti Domu charity sv. Kamila tešia na fašiangovú zábavu. Aj tento rok sa nám podarilo zorganizovať zábavu pre seniorov a ostatných klientov, ktorá sa konala v piatok 5. februára 2016. Zabávali sme sa vďaka pohosteniu, hudbe, programu, ale hlavne vďaka dobrej nálade všetkých zúčastnených. Naši klienti sa najviac bavili pri rôznych hrách, napríklad kolkoch a loptových hrách, ale mali sme aj tréningy pamäte prostredníctvom veľkej osemsmierky a hádaniek. Na záver bola „čerešničkou na torte“ tombola (sladkosti, drogeria a rôzne drobnosti). V našom zariadení vyhrávajú všetci.

DCH ZA

Deň charity v Starej Ľubovni

Spišská katolícka charita v spolupráci s rímskokatolíckou farnosťou Stará Ľubovňa, mestom Stará Ľubovňa a dobrovoľníkmi zorganizovala v nedeľu 15. novembra 2015 Deň charity. Hlavným hosťom programu bol folklórny súbor Rozmaria z Prešova s vedúcou Dankou Kovalčíkovou. Ako povedala Iveta Tinathová zo Staroľubovnianskej charity, „prišlo takmer 300 ľudí, predávali sme lístky, niekoľko sme aj rozdali našim dobrodincom a darcom, ktorí s nami cítia a pomáhajú nám v našej práci.“ Deň charity si v Starej Ľubovni pripomenuli už po štvrtýkrát. Prvé tri ročníky priniesli pre účastníkov a hostí hlavne duchovný program, v rámci ktorého opakovane vystúpili ochotníci z Bardejova s predstavením „Judášova matka“ a divadelníci zo Šariša s predstavením „Farár z Arsu“, pričom tí istí herci o rok neskôr zahrali aj divadelnú hru „Mária Magdaléna“. Tento rok sa preto organizátori rozhodli pre zmenu a duchovný program nahradil folklór, ktorý priniesol radosť a temperament. Celá príprava tohto podujatia bola hlavne tímovou prácou, do ktorej sa ochotne zapojilo hneď niekoľko zamestnancov, ako aj dobrovoľníkov, ktorí s chuťou zabezpečili všetko, čo bolo potrebné. Z výťažku zo vstupného bola časť prostriedkov použitá na skvalitnenie života klientov charity v rámci jej činnosti.

SpKCH

Spoločne ďakovali za rok 2015

V pondelok 7. decembra 2015 sa stretli zamestnanci a dobrovoľníci Diecéznej charity Žilina, aby spoločne ďakovali Bohu za uplynulý rok 2015. Ďakovnú svätú omšu v Katedrále Najsvätejšej Trojice v Žiline celebroidal spolu s ďalšími kňazmi otec biskup Mons. Tomáš Galis, ktorý prítomných pozval k šíreniu a rozdávaniu radosti. Po spoločnej adorácii sa všetci stretli na spoločnom agapé, počas ktorého spomínali na udalosti aj prezentáciou fotografií. Stretnutie sa nieslo v duchu myšlienky Svätého Otca Františka: „Kto pomáha chorým a núdzným, dotýka sa tela Krista, živého a prítomného medzi nami.“ Toto koncoročné stretnutie sa konalo po piatykrát, pričom sa ho zúčastnilo približne 75 zamestnancov a dobrovoľníkov. Pre zúčastnených bolo opäť povzbudením a pozvaním do služby núdzným práve v predvečer otvorenia Svätého roku milosrdenstva.

DCH ZA

Pomoc zo Švajčiarska

Vďaka pomoci od švajčiarskej charity dostala Spišská katolícka charita 8 invalidných vozíkov, 8 postelí a 9 železných postelí s matracmi. Spolu s týmto vybavením aj starší nábytok, ktorý sa využije v denných stacionároch, a tiež 50 nových matracov a 56 ks matracových postelí, ktoré budú využité na rýchle ubytovanie. Švajčiarska charita už toto vybavenie dlhodobo nevyužívala, pričom stále je vo veľmi dobrom stave. Uvedené veci budú umiestnené v charitných zariadeniach v Ružomberku, v Liskovej, v Liptovskom Mikuláši, na Orave a na Spiši. Partnerom zo švajčiarskej charity touto cestou ďakujeme.

SpKCH

Nový Dom sociálnych služieb pre postihnutých mladých ľudí

V Novej Ľubovni vyrástol dom sociálnych služieb pre postihnutých mladých ľudí. Spišskej katolíckej charite sa ho podarilo postaviť iba vďaka milodarom a charitným zbierkam. Spišská charita prevádzkuje Dom sociálnych služieb pre deti v Spišskej Novej Vsi. Keď dosiahnu plnoletosť, situácia si vyžaduje presunúť ich do iného druhu zariadenia. Takýmto bude Dom sv. Jána Almužníka v Novej Ľubovni. Zariadenie je pred dokončením a rodičia si ho mohli prísť vo štvrtok 25. februára 2016 pozrieť. Riaditeľ Spišskej charity Pavol Vilček povedal: „Mladí ľudia od 18 do 30 rokov, ktorí by mali byť klientmi tohto zariadenia, sú rôzne postihnutí – od autizmu, cez detskú mozgovú obrnu atď. V Spišskej Novej Vsi ich máme dvadsať, ktorých potrebujeme presunúť do zariadenia typu Novej Ľubovne. Bude mať kapacitu 31 osôb, takže máme ešte voľné miesta. Chceme nechať priestor rodinným príslušníkom týchto mladých ľudí, aby povedali, či chcú mať steny v izbe svojho dieťaťa tak ako teraz - biele, alebo ich potom vymalujeme na modro, na zeleno, na červeno..., či tu budú mať polohovacie postele, alebo ak nepotrebujú, tak akúkoľvek inú..., či lampa bude jednoduchá, tak ako býva v sociálnych zariadeniach, alebo iná. Chceme, aby toto zariadenie nepripomínalo nemocnicu, lebo oni často nepotrebujú zdravotnícku starostlivosť. Nechceme klasické sociálne zariadenie, kde sú mladí v izbách a von sa nemôžu dostať. Špecifikom tohto zariadenia je veľká spoločenská miestnosť, kde môžu tráviť veľkú časť dňa. Priestor pre stravovanie, spoločenské aktivity, modlitbu. Aby celý ich deň neboli sami. Mladí ľudia sa budú venovať rôznym pracovným aktivitám v rámci svojich možností,“ dodal Pavol Vilček.

SpKCH

Medzi utečencami na stanici Keleti v Budapešti

Počas víkendu 4. až 6. septembra 2015 navštívili pracovníčky Slovenskej katolíckej charity Emília Trepáčová a Anna Bartošová budapešťiansku železničnú stanicu Keleti Palyaudvar, na ktorej zostali nedobrovoľne uväznené stovky migrantov, kdeže bolo dočasne pozastavené vypravovanie ďalších vlakových súprav smerujúcich do západnej Európy. Takmer 3000 utečencov zo Sýrie, Iraku a Afganistanu, snažiacich sa dostať prevažne do Nemecka, sa preto s nevôľou utáborilo v priestoroch a okolí budapešťianskej železničnej stanice. Utečenci odmietli prevoz do maďarských utečeneckých táborov, boja sa kontroly a registrácie, ktorá by im znemožnila pokračovať v ceste na západ. Pracovníčky SKCH sa preto snažili poskytnúť utečencom aspoň základné informácie, a tiež im odovzdali hygienické potreby, plienky, čistiace obrúsky, deky, spacie vaky, mlieko a oblečenie, ktoré sa podarilo vďaka štedrým darcom vyzbierať na Slovensku. Humanitárnu pomoc na železničnej stanici realizovali v spolupráci s dobrovoľníkmi z organizácie Migration Aid. V priebehu víkendu sa tak mohli stretnúť s množstvom rôznych ľudských príbehov, ako aj s veľkou solidaritou aj zo strany obyvateľov Budapešti a viacerých humanitárnych organizácií. Postupne sa situácia zlepšila a opäť začali vypravovať vlaky smerom k maďarko-rakúskej hranici. Odtiaľ museli migranti kráčať 5 kilometrov do pohraničia, kde už boli pripravené priestory na čakanie a transport. Rakúski policajti ich následne nakladali do autobusov smerujúcich do Viedne.

Dobrovoľníci doručili utečencom 900 kg materiálnej pomoci

Slovenská katolícka charita pokračuje v pomoci migrantom, ktorí prichádzajú do Európy v rámci najväčšej migračnej vlny za posledné roky. Dobrovoľníci SKCH v termíne od 2. do 6. decembra 2015 podnikli cestu do Slovinska, kde doručili 900 kg materiálnej pomoci. Zároveň v spolupráci s Caritas Slovinsko pomáhali v obci Dobova na slovinsko-chorvátskej hranici pri výdaji jedla a teplého oblečenia utečencom prichádzajúcim vlakmi z Chorvátska a smerujúcimi ďalej do Rakúska a Nemecka. Keďže registračné procedúry na štátnej hranici trvajú aj niekoľko hodín, utečenci priamo na vlakovej stanici dostávajú balíčky jedla a potrebné teplé oblečenie, aby mohli pokračovať v náročnej ceste. Materiálna pomoc utečencom mohla byť zrealizovaná aj vďaka čiapkam, šálom, rukaviciam, ponožkám a topánkam zo zbierky, ktorú SKCH pripravila v spolupráci s iniciatívou Kto pomôže v nedeľu 29. novembra 2015 v kostoloch v centre Bratislavy. Poďakovanie patrí všetkým darcom ako aj dobrovoľníkom.

Spoločná púť charít privítala tento rok 750 pútnikov z celého Slovenska

Každoročná Púť Slovenskej katolíckej charity privítala v Ľutíne 750 pútnikov z celého Slovenska. Zamestnanci, dobrovoľníci, klienti a podporovatelia Slovenskej katolíckej charity („SKCH“) sa zišli v piatok 2. októbra 2015 v najväčšom mariánskom pútnickom mieste grécko-katolíkov na Slovensku. Bazilika Zosnutia Presvätej Bohorodičky sa tak stala na niekoľko hodín srdcom charity na Slovensku. Národná púť charít sa začala modlitbou svätého ruženca, počas ktorej bola možnosť svätej spovede. Slávnostnú svätú omšu v Bazilike v Ľutíne so začiatkom o 10.00 hodine celebroval pomocný biskup prešovskej archieparchie vladyka Milan Lach a spišský diecézny biskup a zároveň prezident SKCH Štefan Sečka. Podujatie pripravila SKCH v spolupráci s Gréckokatolíckou charitou Prešov. Po svätej omši bol pre návštevníkov pripravený zaujímavý program, ktorý priblížil históriu i súčasnosť významného pútnického miesta na východe Slovenska. Počas pásma „Mosty vďaka“ predstavitelia SKCH ocenili vybraných zamestnancov charít na Slovensku. Akatist požehnaní rodín so záverečným požehnaním pre pútnikov sa uskutočnil na Ľutinskej hore, kde sa zjavil svätý Mikuláš.

Svätomartinská zbierka podporila prenasledovaných kresťanov na Blízkom východe

V roku 2015 sa už po siedmykrát na sviatok svätého Martina uskutočnila vo všetkých farnostiach Bratislavskej diecézy takzvaná Svätomartinská zbierka, ktorá bola venovaná prenasledovaným kresťanom na Blízkom východe. Nezištné dary veriacich v Bratislavskej arcidiecéze opäť ukázali, že im skutočne záleží na ľuďoch v núdzi. Pre ťažko skúšaných veriacich na Blízkom východe sa im podarilo vyzbierať rekordnú sumu 121 400 eur. Finančný výnos zo zbierky odovzdal v stredu 20. januára 2016 bratislavský arcibiskup metropolita Mons. Stanislav Zvolenský prostredníctvom symbolických šekov do rúk generálneho sekretára Slovenskej katolíckej charity Radovana Gumuláka a prof. Vladimíra Krčméryho z Vysoké školy zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave. SKCH využije polovicu výnosu zbierky na podporu dvoch projektov na Blízkom východe. Prvý je zameraný na vzdelávanie detí utečencov a zlepšenie životných podmienok utečeneckých rodín, ktoré museli utiecť zo svojich domovov a usadili sa v susednom Libanone alebo Jordánsku. Druhým podporeným projektom budú kresťanskí univerzitní študenti, ktorí boli vyhnaní zo svojich pôvodných univerzít a momentálne vďaka iniciatíve biskupa Yusifa Thomasa študujú na Univerzite Tikrit v Kirkuku. Všetkým darcom srdečne ďakujeme za ich štedrosť.

Prezident si vypočul sťažnosť poskytovateľov sociálnych služieb

V utorok 23. februára 2016 prijal prezident SR Andrej Kiska v Prezidentskom paláci zástupcov Asociácie poskytovateľov sociálnych služieb v SR, Slovenskej katolíckej charity, Sociofóra, Združenia seniorských prijímateľov sociálnych služieb a Evanjelickej diakonie ECAV na Slovensku. Témou stretnutia bola ich spoločná sťažnosť proti postupu implementačnej agentúry Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Zástupcovia organizácií, ktoré sa venujú pomocí seniorom, informovali prezidenta, že vo výzve bolo kľúčom práve poradie prihlásených žiadostí, pričom objem financií predstavoval sumu 50 miliónov eur. Podľa nich išlo v tomto prípade o netransparentné konanie, pričom v konečnom dôsledku naň doplatili samotní občania, ktorí prišli o opatrovateľské služby. Prezident zástupcov organizácií v závere stretnutia ubezpečil, že sa bude situáciou, ktorá vznikla pri udeľovaní finančných prostriedkov, ďalej zaoberať.

Vianoce v utečeneckom tábore v Libanone

Slovenská katolícka charita pokračuje v podpore školopovinných detí z utečeneckého tábora Dbayah v libanonskom Bejrúte. Deti z najchudobnejších rodín tak majú zabezpečený prístup k základnému vzdelaniu, ktoré je pre ich dôstojný život v budúcnosti veľmi dôležité. Počas vianočných sviatkov sme dostali list od rehoľnej sestry Magdy Smet (Little Sisters of Nazareth), ktorá sa podelila o svoju osobnú skúsenosť z uvedeného utečeneckého tábora počas aktuálnych vianočných sviatkov: „V sobotu 19. decembra 2015 mali naše podporované deti vianočný večierok spoločne s ostatnými deťmi z tábora. Organizujú ho pre nich študenti jezuitskej univerzity Svätého Jozefa. Pokiaľ ide o samotné prežívanie Vianoc, ak má otec rodiny nejakú prácu a dostáva plat, rodina si môže dovoliť jednoduchú vianočnú večeru. V rodinách, kde je otec nezamestnaný, sú Vianoce dňami ako každé iné. Veľa utečencov nás žiada o príspevok na nákup jedla, oblečenia a topánok pre deti. Je tu zaužívané chodiť do kostola v slušnom a peknom oblečení. Ak niekto také oblečenie nemá, ostáva doma. Deti si tiež pýtajú hračky od Ježiška. Podpora Slovenskej katolíckej charity je veľmi dôležitou kvapkou v mori pre naše utečenecké rodiny. Pomoc umožňuje deťom pokračovať v školskej dochádzke. Prostredníctvom projektu boli tiež deťom zakúpené nové topánky a oblečenie, ktoré v tomto zimnom období veľmi potrebovali. Ďakujeme štedrým ľuďom zo Slovenska, že myslia na naše deti a majú ich radi. Láska mení ich život k lepšiemu!“

foto: archív SKCH

Blízko pri človeku už 25 rokov

Slovenská katolícka charita („SKCH“) obnovila svoju činnosť po páde totalitného režimu dňa 21. januára 1991, keď Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky oficiálne zaregistrovalo jej statuty. Charitatívnej organizácii tak bolo na Slovensku od tohto dátumu umožnené plnohodnotne pokračovať vo svojom poslaní, pre ktoré bola v roku 1927 založená.

Slovenská katolícka charita („SKCH“) vznikla v roku 1927 z podnetu veriacich ľudí s cieľom zabezpečiť organizačnú stránku sociálno-charitatívnej pomoci cirkvi chudobným. Začiatkom toho istého roku prevzala SKCH do svojich rúk materiálnu, zdravotnú a kultúro-vzdelávaciu pomoc najbiednejším. Od tohto roku vznikali jej pobočky po celom území Slovenska. V 50-tych rokoch minulého storočia štát pozastavil činnosť SKCH a dovolil len spravovanie charitných domovov, kde boli sústredení a zároveň kontrolovaní starí a chorí kňazi a rehoľné sestry zo zatvorených a rozpustených kláštorov. Charita sa mohla vrátiť k svojmu pôvodnému poslaniu po roku 1989 a začiatkom roka 1991 sa začala vytvárať jej štruktúra.

Na Slovensku v súčasnosti tvorí SKCH desať diecéznych a arcidiecéznych charít a Sekretariát. Riadi činnosť 265 zariadení, kde poskytuje sociálne, zdravotnícke a výchovno-vzdelávacie služby pre takmer 30 – tisíc ľudí v núdzi ročne bez ohľadu na ich rasu, národnosť, vierovyznanie a politické zmysľanie. Prevádzkuje útulky, nocľahárne, zariadenia pre seniorov aj ľudí s postihnutím, hospice pre nevyliciteľne chorých, detské domovy a ďalšie služby. V organizácii pracuje približne 1 700 zamestnancov a 1 500 dobrovoľníkov. SKCH je „účelové zariadenie cirkvi a náboženskej spoločnosti“ ustanovené Konferenciou biskupov Slovenska a je samostatnou právnickou osobou. V zmysle Kódexu kánonického práva je SKCH konfederáciou verejných združení.

SKCH poskytuje charitatívnu a sociálnu pomoc v Európe, Afrike, Amerike a Ázii. Realizuje humanitárne a rozvojové projekty v 12 chu-

dobných krajinách sveta. Na Slovensku pomáha biednym prostredníctvom humanitárnej a potravinovej pomoci, Skladu solidarity, sociálnych služieb a služieb rozvojového vzdelávania. Aktívnou súčasťou SKCH sú aktuálne projekty, v rámci ktorých poskytuje pomoc a podporu vo svete a na Slovensku. Patria medzi nich projekt ADOPCIA NA DIAĽKU®, ktorý umožňuje adopcie detí na diaľku z Haiti, Albánska, Ugandy, Indie, Vietnamu, Kazachstanu, integračný projekt RAFAEL pre utečencov na Slovensku, boj proti nútenej práci, vykorisťovaniu a novodobému otroctvu STOP OBCHODOVANÍU S ĽUĎMI a ROZVOJOVÁ A HUMANITÁRNA POMOC ako pohotovosť reakcia na krízové situácie vo svete a podpora dlhodobého rozvoja zaostalých komunít.

Slovenská katolícka charita je najväčšia charitatívna organizácia na Slovensku, ktorá je medzinárodne koordinovaná a vnútorne zosieťovaná. SKCH je členom celosvetových organizácií Caritas Internationalis a Caritas Europa a to jej umožňuje poskytovať charitatívne služby komplexne a celosvetovo.

„Charita už 25 rokov od pádu totalitného režimu poskytuje pomoc ľuďom v núdzi bez rozdielu rasy, vierovyznania či politického zmysľania. Pomáhame ľuďom bez domova v našich útulkoch a nocľahárňach, utečencom, seniorom, matkám v núdzi, deťom, nevyliciteľne chorým v našich hospicioch a všade tam, kde zlyháva aj pomoc zo strany štátu. Charita sa za 25 rokov vypracovala na profesionálnu organizáciu, kde dnes pracuje 1 700 zamestnancov a 1 500 dobrovoľníkov,“ uzavrel generálny sekretár SKCH Radvan Gumulák.

Ján Michalský

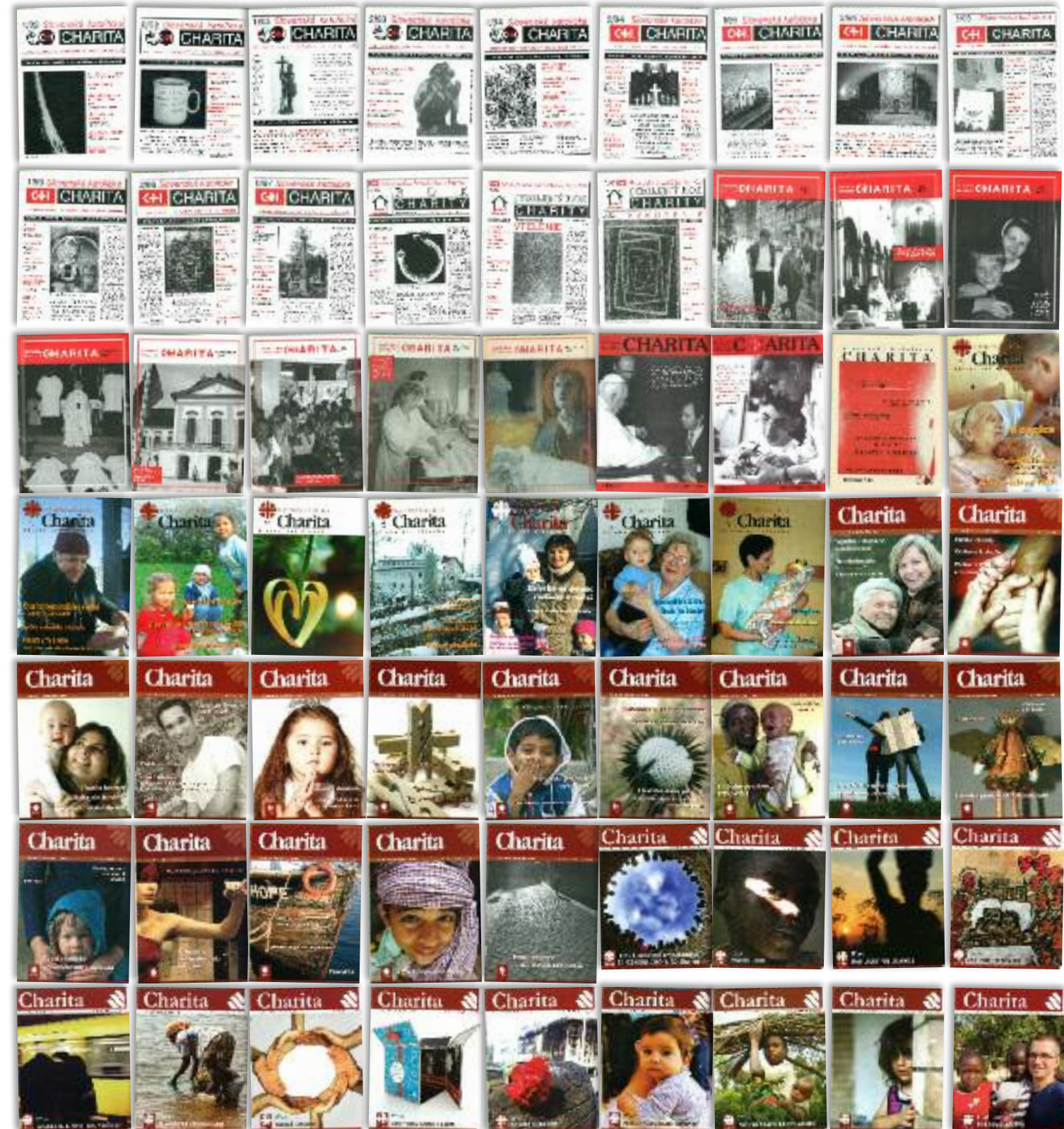

foto: archiv DCHN

Hospic je miesto, kde má dobrovoľník jedinečnú úlohu

O svoju osobnú skúsenosť s prácou dobrovoľníka v Dome pokoja a zmieru u Bernadetky v Nitre sa s nami podelili dobrovoľníčky Martina a Nina, ktoré sa rozhodli touto cestou pomáhať ťažko chorým a zomierajúcim.

Martina: „Práve oni, zomierajúci, často nevládni, ma oveľa viac naplňali skutočným životom a pravdou.“

Keď o sebe prezradím, že som dobrovoľníčkou v hospici, často sa stretávam s otázkou, ako zvládam kontakt s ťažko chorými a zomierajúcimi. Potom zväčša nasleduje konštatovanie, že to musí byť veľmi náročné a občas sa vyskytne aj akýsi zvláštny druh obdivu skombinovaný s gestami vyjadrujúcimi pochybnosti o mojom zdravom rozume. Áno, s týmito všetkým musím súhlasiť. Je to náročné, vyžaduje to čas a veľa energie byť naozaj nablízku chorým a ich rodinám. A v tejto dobe nie je celkom normálne robiť niečo zadarmo. Ale je tu jedno veľké ALE... Takže pár viet pekne poporiadku.

S kratšími i dlhšími prestávkami sa dobrovoľníctvu v hospicovej starostlivosti venujem už viac ako 15 rokov. Ako študentka som sa spolu s ďalšími desiatkami ľahko nechala strhnúť myšlienkou byť užitočnou, dať chorým to, čo v posledných chvíľach najviac potrebujú – svoj čas, pozornosť a blízkosť. Asi hodinku týždenne sme sa venovali ľuďom v nemocnici alebo v domácom prostredí. Po niekoľkých rokoch sa podarilo vybudovať hospic a tam ako dobrovoľníčka pokračujem

vo svojej práci. Pamätám si, s akým nadšením som za týmito ľuďmi chodievala. Myslela som si, ako veľa im môžem dať, keďže oni väčšinou len ležia na posteli a ja ešte nasávam život plnými dúškami. Ani som netušila, ako veľmi som sa mýlila. Práve oni, zomierajúci, často nevládni, ma oveľa viac naplňali skutočným životom a pravdou. Nie vždy je pre mňa jednoduché nájsť si čas a prísť za chorým. Stretávam aj pacientov, ktorí spoločnosť odmietajú alebo sú agresívni a vulgárni. Ale aj to je možnou súčasťou prežívania jednotlivých fáz umierania v praxi. Niektorých zomierajúcich som mala možnosť spoznávať dlhšie a zbližiť sa s nimi aj ich rodinami. A aj keď nebolo ľahké vedieť, že sa s nimi budem musieť čoskoro rozlúčiť, bolo pre mňa nesmierne obohacujúce sprevádzať ich na tejto ceste. Dostávam od nich pozornosť, otvorenosť, rady, priateľstvo a pravdivosť. Dary, ktoré v dnešnom svete tak často chýbajú. Že sú títo chorí obohatením pre mňa, to viem. A že som ja obohatením pre nich, v to dúfam.

Dostala som od Boha takýto dar a snažím sa ho v tejto službe využiť. Objavte v sebe aj vy tie jedinečné dary a nájdete potom aj tých správnych ľudí, ktorým môžete pomôcť. Stojí to čas a námahu, ale dostanete oveľa viac. Tak ako ja.

Martina K.

Nina: „Dobrovoľníctvo je cesta ako pomôcť ľuďom.“

V dnešnom uponáhľanom svete si už ani neuvedomujeme, aký je ľudský život vzácny a akí dôležití sú pre nás naši rodičia, starí rodičia, súrodenci, priatelia. Uvedomíme si to až vtedy, keď sa nás alebo blízkeho v rodine bezprostredne dotkne nečakaná udalosť v podobe choroby, úrazu či smrti.

Prirodzenou súčasťou života je podobne ako narodenie aj smrť. Preto je dôležité poukazovať a informovať ľudí o problematike starostlivosti o zomierajúcich. Práve hospic je miesto, kde sa so smrťou stretávajú každý deň a snažia sa ten zvyšný čas života umierajúceho človeka využiť naplno. Myšlienka hospicu vychádza z úcty k životu a z úcty k človeku ako jedinečnej, neopakovateľnej bytosti. Rešpektuje právo každého človeka na dôstojnú smrť. Hospic a paliatívna starostlivosť sa usilujú o zmenu prístupu k umierajúcim a smútiacim ľuďom a predstavujú nádej pre všetkých zasiahnutých touto neľahkou stratou. Autorka Marie Svatošová hovorí: „Nezasvätenému pozorovateľovi sa môže zdať, že do hospicu prichádzajú nevyliciteľne chorí ľudia už iba zomrieť. V skutočnosti sem však prichádzajú žiť čo najplnšie až do poslednej chvíle.“ A ja po čase strávenom v hospici s týmito výrokmi súhlasím.

Do hospicu som sa prihlásila ako dobrovoľníčka, pretože mám blízky vzťah k seniorom, rozumiem si s nimi a tiež sa stotožňujem s myšlienkou hospicu: „Prežiť dôstojne posledné chvíľe života človeka.“ Dobrovoľníctvo je cesta ako pomôcť ľuďom, sprevádzať ich a spríjemniť im tie posledné chvíľe života. Pre mňa, študentku sociálnej práce, má dobrovoľníctvo veľký význam; okrem efektívneho využitia voľného času a dobrého pocitu, je to pre mňa možnosť získať skúsenosti v praxi, získať nové kontakty z rôznych profesijných oblastí, a taktiež nadviazanie nových priateľstiev.

Nina Jašeková

Svetový deň sociálnej práce a sociálnych pracovníkov

Svetový deň sociálnej práce a sociálnych pracovníkov (15. marec) bol ustanovený v roku 2007 na podnet Medzinárodnej federácie sociálnych pracovníkov (IFSW). Sociálna práca podporuje ľudské práva a sociálnu spravodlivosť. Rieši nielen individuálne problémy, ale aj väčšie sociálne otázky, ako je chudoba, domáce násilie, bezdomovectvo a zdravotná starostlivosť. Jej cieľom je zlepšiť národnú a medzinárodnú sociálnu politiku. Tohtoročnou témou Svetového dňa sociálnej práce je podpora dôstojnosti ľudí a ich hodnoty.

Viac ako 1500 pracovníkov Slovenskej katolíckej charity (SKCH) poskytuje svoje služby v oblasti sociálnej práce 20 tisíc klientom v približne 250 charitných zariadeniach na celom území Slovenska. SKCH dlhodobo poukazuje na problémy s dostupnosťou a financovaním sociálnych služieb pre odkázaných ľudí, najmä seniorov. Napriek niekoľko mesačnému úsiliu, sa ešte žiadna z vlád neodhodlala urobiť také kroky, ktoré by situáciu pomohli vyriešiť. Problémy sa riešili čiastočne novelami zákona 448/2008, ktorý spomínanú oblasť sociálnych služieb legislatívne upravuje. „Veríme, že nová vláda zahrnie do svojho programového vyhlásenia aj riešenie financovania sociálnych služieb. Každý senior alebo odkázaný človek, ktorý sa dostane do stavu, že potrebuje opatrovateľskú starostlivosť by mal túto službu bezodkladne dostať,“ hovorí generálny sekretár Slovenskej katolíckej charity Radovan Gumulák.

Sociálne služby sú poskytované občanom všetkých vekových kategórií od raného veku až po seniorský vek. Desať diecéznych a arcidiecéznych charít poskytuje starostlivosť nielen v domácnostiach, ale aj v rôznych zariadeniach rezidenčného typu. „Aj napriek rastúcemu množstvu odkázaných seniorov vnímame, že táto oblasť je stále na okraji záujmu zodpovedných ministerstiev. Nedostatok financií sa rieši formou dočasných projektov z eurofondov. Poskytovanie sociálnej služby veľakrát končí spolu s trvaním projektu, čo má v konečnom dôsledku negatívny dopad na klientov. Chýba tu konkrétne systémové riešenie,“ vyhlásil na záver generálny sekretár.

Ďalšou oblasťou, kde je inštitút sociálnej práce využívaný, sú jednotlivé projekty SKCH ako Adopcia na diaľku®, STOP obchodovaniu s ľuďmi, Rozvoj sociálnych služieb a vzdelávanie a integračný projekt pre utečencov Rafael III.

foto: archiv DCHN

NA CESTE s dobrovoľníkmi

Arcidiecézna charita Košice („AdCH KE“) pôsobí ako jedna z pobočiek Slovenskej katolíckej charity v Košickej arcidiecéze už takmer 25 rokov. Úsilie AdCH KE pomáhať ľuďom v núdzi by bolo bez dobrovoľníkov náročnejšie. Ako s nimi košická charita spolupracuje a čo všetko pre ňu dobrovoľníci znamenajú? Toto všetko sa dozvieme v článku pracovníčky AdCH KE Alžbety Vargovej.

Ukážme svetu dobro

Nie každý pozná malú dedinku na východe Slovenska – Vysokú nad Uhom, ale mnohí mladí áno. Ročne túto obec navštívi niekoľko tisíc mladých ľudí kvôli silnému príbehu 16-ročnej Anky Kolesárovej, ktorá položila svoj život na obranu čistoty. Aj z tohto dôvodu sme sa v našej organizácii rozhodli zúčastniť augustového stretnutia mladých – Festivalu radosti. Na tomto stretnutí sme prispeli svojou prítomnosťou v charitnom stánku, kde sa s mladými rozprávali zamestnanci charity. Témami rozhovorov boli nielen možnosti dobrovoľníctva v Arcidiecéznej charite Košice, ale aj informácie o každodennej náplni práce zamestnancov charity. Návštevníci stánku sa mohli odfoťiť na pripravenej fotostene, ktorá ich mala inšpirovať k túžbe „ukázať svetu dobro“ aj prostredníctvom dobrovoľníckej práce. Účasť AdCH KE na Festivalu radosti vyvrcholila odovzdaním balíčka pre jedného vylosovaného návštevníka stánku, ktorý obsahoval výrobky našich klientov. Aj táto skúsenosť nás utvrdila v tom, že mladí sú otvorení pomoci iným a že dobrovoľníctvo je pre mnohých z nich dôležitou súčasťou ich každodenného života.

foto: archív AdCHKE

Dobrovoľníctvo pre každého

O mesiac neskôr priblížila košická charita tému dobrovoľníctva miestnym obyvateľom v centre Košíc. Spolu so zamestnancami Arcidiecéznej charity Košice sa k našej iniciatíve pridali aj partneri z iných organizácií (o. z. Loďka Nádeje, o. z. Maják nádeje a Adra). Okrem spoločných rozhovorov s potenciálnymi a súčasnými dobrovoľníkmi sme pre rodiny s deťmi pripravili rôzne tvorivé, hravé a športové aktivity. Ako vznikla myšlienka stretnúť sa, hovorí koordinátorka dobrovoľníkov Arcidiecéznej charity Košice, Veronika Hotová: „*Akcia vznikla z toho dôvodu, že s dobrovoľníkmi spolupracuje veľa organizácií, ale dobrovoľníkov je stále málo. Samozrejme, príležitosť predstaviť sa dostali aj samotné organizácie, ktoré s nimi priamo spolupracujú,*“ načrtáva pohnútku zorganizovania podujatia koordinátorka dobrovoľníkov a pokračuje: „*Dobrovoľníctvo zmysluplne vyplní váš voľný čas. Pre ochotných ľudí v okolí košickej metropoly ponúkame viacero aktivít na zapojenie sa. Priamo v Košiciach môžu záujemcovia doučovať deti v Krízovom centre alebo navštevovať seniorov na Južnej triede v Dome pokojnej staroby.*“

Prečo sa rozhodnúť pre dobrovoľníctvo?

Dobrovoľníci Arcidiecéznej charity Košice majú počas roka možnosť zapojiť sa do mnohých aktivít a podujatí, ako napríklad do charitatívneho futbalového zápasu Odkopnime predsudky-futbal spája, aktívnu účasťou pri prezentovaní výrobkov našich klientov

na vianočných trhoch, ponúkaním sviečok za dobrovoľný príspevok počas zbierky Otvor svoje srdce či vytváraním programu a aktivít pre deti v Krízovom centre s názvom „Milosrdný samaritán.“ Práca dobrovoľníkov je veľmi dôležitá nielen svojou účasťou na našich mimoriadnych akciách, ale aj ich prítomnosťou v charitných zariadeniach. Veľkým prínosom je, ak si dobrovoľník nájde pravidelne čas – aspoň hodinku týždenne – či už na vypočutie seniorov, doučovanie detí a podobne. Veľkou pomocou pri podobných činnostiach sú študenti práva a psychológie, ktorí môžu svojim vypočutím a usmerením výrazne napomôcť ľuďom žijúcim na ulici. Mnohí študenti a rovnako aj mladí ľudia z Univerzitného pastoračného centra v Košiciach častokrát pomáhajú núdznym ľuďom prostredníctvom darovania oblečenia, školských pomôcok či trvanlivých potravín. Zapájajú sa však i do priameho organizovania podobných zbierok.

Ako sa zapojiť?

Možností, ako sa zapojiť do dobrovoľníckej činnosti, je mnoho. Ak máte chuť a ochotu pomáhať ľuďom prostredníctvom Arcidiecéznej charity Košice (v Prešovskom a Košickom kraji), neváhajte kontaktovať našu koordinátorku dobrovoľníkov – Veroniku Hotovú: veronika.hotova@charita-ke.sk. Za Arcidiecéznu charitu Košice je kontaktnou osobou Mgr. Alžbeta VARGOVÁ, odborný referent pre komunikáciu s verejnosťou a PR.

Alžbeta Vargová

foto: archív DCHZa

Pozvanie k dobrovoľníckej službe v Diecéznej charite Žilina

Diecézna charita Žilina sa venuje získavaniu dobrovoľníkov už dlhší čas. Okrem zamestnancov považuje práve dobrovoľníkov za dôležitú súčasť pri vykonávaní svojej činnosti, ako aj hodnotnú podporu jej fungovania v Žilinskej diecéze.

Kto je však dobrovoľník? Dobrovoľník je ten, kto má na prvom mieste dobrú vôľu a ochotné srdce pomáhať iným, a to aj bez nároku na odmenu. Veríme však, že tá skutočná odmena ho čaká v nebi. Tu na zemi je dobrovoľníkom v mnohých prípadoch odmenou okrem dobrého pocitu z vykonanej služby úsmev človeka bez domova, dieťaťa či starého človeka, ako aj spoločenstvo ďalších charitných dobrovoľníkov či zamestnancov.

V uplynulých rokoch sme v rámci Diecéznej charity Žilina pre dobrovoľníkov v našich zariadeniach a farských charitách pripravili vzdelávacie semináre týkajúce sa poslania charity, cirkevných dokumentov, medializácie činnosti charity, jej financovania, spojené s príkladmi zo služby v praxi. Milou tradíciou sa stalo koncoročné stretnutie všetkých zamestnancov a dobrovoľníkov Diecéznej charity Žilina s diecéznym biskupom Mons. Tomášom Galisom.

Je pre nás povzbudením, keď nás dobrovoľníci farských charít z našej diecézy kontaktujú, aké aktivity plánujú, prípadne pošlú informáciu o uskutočnenej udalosti s fotografiami, prípadne nás pozvú na návštevu farnosti. Slová svätého Vincenta de Paul: „*Láska je vynalievavá*“ tak nachádzajú konkrétnu tvár v každodennom živote. Rovnako nás teší záujem mladých i starších ľudí, ktorí nás oslovujú s ponukou byť dobrovoľníkom v niektorom z našich zariadení. Aj v tomto jubilejnom a milostivom Roku milosrdenstva pozývame dobrovoľníkov venovať časť svojho času i srdca „chudobným v duchu“. Naše zariadenia a farské charity ponúkajú miesto pre dobrovoľnícku službu. Záujemcovia nás môžu kontaktovať na adrese: charitaza@gmail.com.

Nech sú pre nás všetkých, zamestnancov i dobrovoľníkov, povzbudením aj slová Svätého Otca Františka: „*Sme povolani žiť milosrdenstvo, pretože najprv bolo milosrdenstvo preukázané voči nám.*“ (Bula Misericordiae vultus)

Mária Vyžinkárová

foto: archív Martina Vitteka

Dobrovoľníctvo prináša prekvapenia

Martin je jeden z dvoch dobrovoľníkov, ktorých Slovenská katolícka charita vyslala koncom januára 2016 na tri mesiace do Afriky, konkrétne do Kene a Ugandy, aby sa tu podieľali na pomoci, ktorú SKCH v týchto krajinách realizuje. Ich pobyt by mal trvať spolu tri mesiace a jeho hlavnú časť venujú práci s deťmi v Centre Nepoškvrneného srdca Panny Márie v Ugande. V nasledujúcom rozhovore, ktorý vznikol v čase jeho pôsobenia v Ugande, nám Martin odpovedal, ako sa dostal k dobrovoľníctvu, ale aj to, ako aj to ako sa stal dobrovoľníkom SKCH.

Martin, prosím Ťa predstav sa našim čitateľom, kto si, čo robíš a aké sú tvoje záľuby.

Volám sa Martin a momentálne som dobrovoľníkom Slovenskej katolíckej charity v Unne na severe Ugandy. Rád pracujem s ľuďmi, spoznávam iné kultúry, učím sa nové jazyky, chodím po horách, cestujem.

Ako si sa dostal k dobrovoľníctvu?

Prvýkrát som išiel dobrovoľničiť na ročný jezuitský program JVC do Anglicka, kde som pracoval s bezdomovcami a utečencami. V podstate som sa pôvode chcel zdokonaľiť v angličtine, ale nemal som chuť pretĺkať sa v nejakej továrni alebo na farme, kde by som sa aj tak angličtinu nenaučil. Dobrovoľníctvo bol pre mňa zaujímavejší a užitočnejší spôsob, ako spoznať miestnu kultúru a zároveň byť blízko k ľuďom v núdzi.

Kde všade si ako dobrovoľník pracoval?

Neskôr som ako dobrovoľník učil angličtinu v Brazílii a Argentíne, pomáhal v utečeneckom tábore v Slovinsku a keď som práve na Slovensku, slúžim v dobrovoľníckej kaviarni Quo Vadis v Bratislave.

Čo ťa na tejto práci fascinuje? Čím je pre teba dobrovoľníctvo?

Keď vidno výsledky, dáva mi to istotu, že dobrovoľníctvo má zmysel. Za peniaze človek pracuje častokrát z povinnosti, veľakrát s nechuťou. Naopak, keďže dobrovoľníctvo závisí od rozhodnutia, ľudia to väčšinou robia z presvedčenia a s radosťou. Dobrovoľníctvo prináša prekvapenia, otvára nové možnosti, posúva ma ďalej. Pred odchodom do Afriky som mal možnosť dobrovoľničiť pár týždňov v kancelárii SKCH. Táto skúsenosť mi pomohla lepšie pochopiť súvislosti problematiky rozvojovej spolupráce.

Čím to obohacuje tvoj život?

Pri dobrovoľníctve platí pravidlo, že aj keď je človek pripravený dávať, nakoniec zisťuje, že strašne veľa zároveň dostáva. Zažíva stále nové situácie, ktoré mu pomáhajú byť zrelšou a vyrovnanejšou osobnosťou a stretáva ľudí, od ktorých sa dá veľa naučiť.

Čo ťa pritiahlo práve do Ugandy?

Chcel som ísť dobrovoľničiť do subsaharskej Afriky, ktorá je najmenej rozvinutou oblasťou sveta. Videl som chudobu v Južnej Amerike, ale cítil som, že potreba služby v Afrike je ešte väčšia.

Ako si sa k tejto možnosti dostal? Ako si sa dostal k charite?

Do Ugandy som sa dostal v podstate náhodou (aj keď náhody vlastne neexistujú). V bývalej práci zrušili moje pracovné miesto a hneď na druhý deň som si našiel v schránke e-mail, že Slovenská katolícka charita hľadá dobrovoľníkov do Ugandy. Tak som sa prihlásil a som tu :)

Ak sú tvoje plány do budúcnosti?

Verím, že budem môcť využiť skúsenosti z dobrovoľníctva. Rád by som pracoval v niektorej rozvojovej mimovládnej organizácii na Slovensku, prípadne v zahraničí.

Áká je tvoja vysnívaná krajina, ktorú by si ešte chcel ako dobrovoľník navštíviť?

Sú to portugalsky hovoriace krajiny, najmä Mozabik alebo Východný Timor.

Áké poslanstvo by si odovzdal/predal ďalším dobrovoľníkom, ktorí túžia túto prácu vykonávať?

Neváhajte obetovať svoj voľný čas ľuďom, ktorí Vás potrebujú. Vráti sa Vám to viackrát.

Bernadetta Múdra

foto: archív Martina Vitteka

foto: archív Martina Vitteka

foto: archív Jany Fedákovovej

V Rwande som nadobudla mnohé priateľ'stvá

Janka je jednou z dobrovoľníčok, ktoré Slovenská katolícka charita vyslala v priebehu roka 2015 na tri mesiace do Afriky. Janka v rámci svojej misie navštívila Rwandu, kde mala možnosť podieľať sa na projekte realizovanom v spolupráci so sestrami pallotínkami v meste Kibeho. Po nejakom čase od návratu na Slovensko sme ju požiadali, aby zhodnotila svoje pôsobenie v Afrike.

Prešli sme tisícky kilometrov. Vystriedali tri lietadlá, päť leteniek, strávili hodiny a hodiny času na letisku. Jeden let nestihli, druhý nám zrušili, ďalší presunuli na neskôr. Zažili kalamitné situácie na migračnom úrade, večerali o polnoci v Nairobi jahodový chlieb ozdobený šľahačkou a vystupovali z autobusu uprostred niekoľkoprúdovej cesty s ďalšími desiatkami ľudí. Lebo cez kontrolu sme nemohli prejsť vo vozidle.

„Ou, to nie je dobré privítanie pre Janu. Nebude mať rada Afriku,“ konštatovala začiatkom júna minulého roku do telefónu rehoľníčka Angeline, keď sme jej už po druhýkrát volali, že ani tentokrát z Nairobi do Kigali neodletíme. No Angeline nemala pravdu. Od chvíle, kedy som 4. júna 2015 vstúpila na rwandskú zem, som sa do tej krajiny zamilovala...

Mala som rada svoju prácu. V istom období mi ale začalo prekážať, ak sa veci nerobili čo najlepšie a tak, ako by sa robiť mali a mohli. Necítila som naplnenie a hľadala iný zmysel svojho života. Kdesi v hlave som mala vždy túžbu po Afrike, no roky bola zahrabaná pod hromadou povinností, ktorým moje okolie stále pripisovalo väčšiu dôležitosť. Po niekoľkých dobrovoľníckych skúsenostiach na Slovensku, práci s mentálne znevýhodnenými či ľuďmi bez domova, som nakoniec minulý rok oslovila i Slovenskú katolícku charitu. Po dvoch rozhovoroch sme sa dohodli, že v júni vystupujem do Rwandy.

Tri mesiace som strávila na juhu krajiny v mestečku Kibeho. V svätej zemi, ako tomu hovorili miestni, lebo Kibeho je dodnes jediné potvrdené miesto v Afrike, kde sa zjavila Panna Mária. Obrobené políčka, čajové plantáže a všade navôkol iba tisícky kopcov, na vrchole ktorých vidno občas nejaký domček a počť detský džavot alebo kravu. Bola som prvým dobrovoľníkom, ktorého charita do Rwandy vyslala. Spolu so mnou aj financie, ktoré sme v spolupráci s rehoľou pallotínov prerozdeľovali miestnym.

V lokalite, ktorá je spádovou oblasťou asi pre 20-tisícovú komunitu, existovala len jediná materská cirkevná škola. Jednak teda kapacitne nestačila, jednak na školské poplatky rodina často nemala peniaze, hoci deti sa v škôlke už v Rwande učia čítať, písať aj počítať. V rámci zdravotného strediska som preto založila provízorne dočasné centrum pre deti. Doň sa nám prihlásilo niečo cez sto chlapcov a dievčat, čo už bola hranica, kedy sme prestali ďalších nových prijímať.

Spolu s mojou rwandskou kolegyňou sme deti hravou formou učili základy anglického jazyka a robili s nimi rôzne kreatívne aktivity. Chlapci a dievčatá vo veku od troch do piatich rokov sa takto naučili tiež dodržiavať určitý školský harmonogram, sústrediť sa v skupine na vykonávanie jednej činnosti či rozvíjať svoje kreatívne myslenie, ktoré sa už prestalo obmedzovať len na pozorovanie matky pri práci

foto: archív Jany Fedákovovej

na poli. Dnes sa v lokalite uvažuje o vytvorení centra pre deti, ktoré by mohli zaplatiť v rámci zbierky Slováci a kde by mohli začať chodiť učiť ďalší slovenskí dobrovoľníci.

V Kibeho som učila angličtinu aj ženy z asociácie matiek, projektu Univerzity sv. Alžbety, v rámci ktorého ženy na strojoch pletú svetre, čiapky či detské komplety. Ľudia na vidieku ovládajú najmä jazyk kinjarwanda, niektorí i francúzštinu, ktorá bola do roku 2008 ich oficiálnym jazykom. Potom sa to však vláda rozhodla zmeniť. Tí, ktorí však už do školy nechodia, sa ho v podstate nemali kde naučiť. Ženy na hodiny angličtiny rady chodili, niekedy aj s dieťaťom, a niekedy aj také, ktoré boli negramotné. Pri písomkách ich bolo občas treba motivovať, za dobré výsledky dostali olej či mydlo.

Spolu so sociálnymi pracovníkmi som tiež často navštevovala HIV pozitívnych ľudí či rodiny s podvyživenými deťmi. Bolo treba skontrolovať, či berú lieky a či deti dostávajú mlieko, ktoré im vláda pre malnutričných posiela. Návšteva bieleho človeka v ich chudobnom príbytku bola pre nich vždy potešením.

Keď som 31. augusta odchádzala do letiskovej haly, boli to ťažké chvíle. V Rwande som nadobudla mnohé priateľ'stvá, stretla obdivuhodných ľudí, zažila neuveriteľné veci. Nevie, či som pre nich urobila všetko, čo som mohla, ale dobrovoľník na svojej ceste asi vždy získa viac, než je schopný odovzdať. V Kibeho sme si však vytvorili s miestnymi spoločnú veľkú rodinu, vzájomne sa obohatili a jeden od druhého veľa naučili. To je najviac.

Jana Fedáková

foto: archív Jany Fedákovovej

foto: archív Jany Rusnákovvej

V Ugande vás uchvátí divoká príroda a bieda ľudí

Jedenásť tisíc metrov nad zemou rozmýšľam o mojom novom dočasnom domove. Aký asi bude? Nájdem v sebe odvahu zžiť sa s tou divokou prírodou a s ľuďmi, spútanými s ňou? Jediné, čo viem je, že vlastne o tom novom svete nič neviem.

Lietadlo klesá, je noc, o chvíľu bude svitať. Pod sebou vidím len čiernu diery a kde-tu svetielka. Zdá sa, že v Ugande veľa elektriny nespotrebujú. Zato keď vyjdem a pozriem na oblohu, vidím tisíce svetiel. Hviezdy, tie obrovské vzdialené telesá, odrážajúce svetlo slnka. Už viem, kde americkí filmári zhŕňajú zábery na nočné oblohy. Určite v Afrike.

Uganda, to je zem neskončných šeliem a toľkých druhov hmyzu, že ešte aj po troch mesiacoch spozorujete nejaký nový druh pavúka či včely, jedny svietia krikľavo zeleno, druhé krvavo červeno, tretie sú oranžové. Dokonca sú ugrilované lietajúce mravce jednou z domá-cích lahôdok. Stretnete prudko jedovaté hady a škorpióny. Napriek tomu Ugandania chodia zásadne na boso. Či v noci, či cez deň. Nedbajú na prírodu, neboja sa. Preto v noci, keď chcete ísť autom, treba si dávať pozor na tunajších. Kráčajú prašnými cestami a vy ich spozorujete, až keď sú pred vami.

Perla Afriky, ako Ugandu nazval Winston Churchill, je chudobná krajina. Možno len hlavné mesto Kampala pripomína niečo z európskych miest. Ale tam ostať nechcete, lebo do Afriky sa nechodí, aby

človek videl Európu, ale aby videl Afriku. Na dôvažok, v hlavnom meste sa nedá dýchať. Nafta vo vzduchu smrdí tak prenikavo, že ani šatka okolo nosa nepomôže. Keďže polovica krajiny pravidelne trpí v obdobiach sucha hladom a smädcom, ani sa nečudujem, že ekológia je pre nich cudzí pojem. Pritom vraj Uganda disponuje dostatočnými zásobami podzemných vôd, ako som sa dozvedela od domácich. Zároveň vám však povedia, že nik, kto má prístup k štátnym financiam, sa o tieto životu nevyhnutné veci príliš nestará.

Cieľová stanica, do ktorej sa hrniem, je ďaleko od hlavného mesta. Je na severe krajiny, mestečko Adjumani, dedina Unna. Ako vychádzame autobusom z hlavného mesta a rútime sa na sever, všade navôkol vidím prírodu. Prechádzame dedinkami, ktoré pozostávajú z hlinených chatrčí. Ľudia si tehly na ne pália sami. Aj domy si postavili sami. Sú maličké a väčšinou bez okien. V Ugande je väčšinu roka teplo (približne 365 dní v roku), preto prví britskí kolonizátori, zmorení teplom, prijali pozvanie do jedného z týchto domčekov. Keď vošli dnu, ako hovorila legenda, boli takí potešení z ochladenia, ktoré ich čakalo vnútri, že zvolali „too cool“ - a odtiaľ sa zachoval názov ugandských domov dodnes. Volajú sa tukuly.

Na každej zastávke sa pribúdajú noví ľudia. Počas tých pár minút obkolesia autobus predajcovia rôznych nápojov a homemade do-brôt. Grilovaná kukurica, bravčové grilované mäso na roštach, sladké pampúchy, podobné našim šiškám. Strkajú podnosy s jedlom do okien autobusu a vykrikujú po cestujúcich, nech si kúpia. Ktosi vyskočí z autobusu, pristaví sa pri mužovi, ktorý drží priviazané sliepky. Podá mu peniaze, vezme sliepku, strčí ju do batožinového priestoru autobusu a pokračujeme.

Keď dorazím na miesto, kde budem tri mesiace dobrovoľníčkou, už som v takom africkom opojení, že neviem, čo vlastne cítim. Je to také iné, také divné, také krásne a zároveň také desivé. Spracovať všetky pocity a dojmy z africkej krajiny trvá niekoľko dní, možno aj týždňov.

Rovnako dlho trvá, kým si zvyknete na to, že ľudia všetkých vekových kategórií sa vám pri zoznamovaní uklonia, budú sa vás chcieť dotýkať. Domáci vám dajú pocítiť, že ste niekto viac. Pre nich ste tí, ktorí prídu z toho bájneho sveta, kde sú ľudia bohatí a žijú vo veľkých domoch a majú asfaltové cesty a všelijaké rôzne prístroje a autá. Oni nemajú nič z toho. Pár vyvolených vlastní auto, pár vyvolených má elektrinu doma, pár vyvolených splachovacie WC. Inak si žijú v malých chatrčiach, bez osvetlenia, celé dni pracujú na roli-ach, do stredy dediny chodia po vodu do studne a na hlinenej peci, kde tlie uhlie, varia zvyčajne fazuľu, ryžu, okru a arašidovú omáčku.

foto: archív Jany Rusnákovvej

foto: archív Jany Rusnákovvej

Vo vlajke Ugandy nájdete symbol krajiny - žeriav. Nie tú oceľovú konštrukciu, ale zviera. Jednu nohu má na zemi, druhú vo vzduchu, pripravený vykročiť. Presne toto má definovať Ugandu. Krajinu, ktorá robí vždy krok vpred. Pri pohľade na malé holé deti, pobehujúce okolo domčekov s vypuklými bruchami vám to príde skoro až tragikomické. Veľa detí totižto školu nikdy nevidelo. Aj keď zákony prikazujú povinnú školskú dochádzku, mnoho detí sa nikdy nevzdelá. Toto vidím ako najväčší problém nielen tejto africkej krajiny. Vidiecki ľudia si vo svojej prostote a nevzdelanosti neuvedomujú potrebu vzdelania a následného progresu krajiny, tak ekonomického, ako aj politického a spoločenského. Navyše sú aj kmeňovo rozdelení. Každý kmeň má iné zvyky, iný jazyk. Oficiálnym jazykom je angličtina, ako pozostatok britskej kolonizácie, no mnoho domácich do školy nikdy nechodilo, preto sa s nimi síce dorozumiete, no je to veľmi náročné. Aj zmyšľanie majú Afričania celkom iné. Nedá sa to popísať, to sa dá len zažiť. Ugandania prebrali mnohé zvyky od Britov. Napríklad aj systém vzdelávania. Deti, ktoré chodia do školy, sú v škole zvyčajne do štvrtej - piatej. No zatiaľ čo anglické deti sú skoro celý deň v škole, veľa času strávia rôznymi aktivitami, napríklad športovými. Majú ihriská, bazény, preto športujú. Aj ugandské deti trávia toľko času v škole, len s tým, že namiesto športov a iných aktivít kosia trávu. V Európe v jednej triede nenájdete viac ako 25-30 detí. Tu ich nenájdete menej ako 80-100. Viete si predstaviť, že by ste boli učiteľ a mali toľkoto detí vyskúšať z látky na hodinu? No a nakoniec, keď príde anglické dieťa zo školy, zapne svetlo v izbe a robí úlohy. Keď príde ugandské dieťa domov, je tma, nemá svetlo, tak ide spať. Už chápete ten rozdiel, prečo africké deti nevedia dokopy toho veľa?

Som dobrovoľníčkou v centre, ktoré založili veriaci v Boha. Mám okolo seba deti, choré na AIDS. Vedia, že sú choré. Tam, kde žili, predtým, trpeli hladom, nechodili do školy a čakali na smrť lebo im nik nekupoval lieky. Ja ich vidím smiať sa, kopať do lopty, čítať školské knihy a ješť také porcie jedla, ako by jeden neveril. Celý čas ma nenápadne zakaždým, keď som s nimi, chytia za ruku a držia. Chýba im láska. Len málo detí v Ugande vie, čo je láska. Tieto deti si nedokážu uvdomiť, že sú smrteľne choré, ani prečo ich každý deň nútíme chodiť do školy. No napriek tomu veríme, že raz to pochopia a budú dobrými ľuďmi. Lebo nádej je všetko, čo pri deťoch v Ugande cítite.

Jana Rusnáková

foto: archiv DCH Litoměřice

Česká Charita a její dobrovolníci

Dobrovolník je cenné „koření“ pro každou organizaci a je třeba mu za jeho práci řádně poděkovat. Na nezištné a dobrovolné pomoci druhým totiž Charita před lety vyrostla a dodnes na ní, přes nutnou profesionalizaci své odborné práce, stojí.

V polovině ledna skončila koleda Tříkrálové sbírky. Akce proběhla v Česku v celostátním měřítku již po šestnácté a vynesla pozoruhodný výtěžek. Kromě štědrých dárců se na výsledku 96 milionů korun podílel mnohčetný zástup dobrovolníků – tedy jak děvčat a kluků, tak spousta dospělých všech věkových kategorií. Nebýt těch, kteří se nebojí zimy, odmítnutí a možná i posměšků, by podobná akce nebyla vůbec možná. Odhady hovoří o šedesáti tisících dobrovolnících. K nim patří i rodinní příslušníci zaměstnanců Charity, neboť příbuzní a jejich přátelé tradičně bývají častými dobrovolníky.

Dobrovolník je cenné „koření“ a je třeba mu řádně poděkovat. Tříkrálové koledníky proto záhy čekalo bruslení na zimním stadionu (v Litoměřicích), filmové představení (například v Českém Těšíně), veselé setkání v kulturním domě (v Plzni) a další.

Tříkrálová sbírka je však pouhou „špičkou ledovce“. Některé místní Charity pracují čistě na dobrovolné bázi, nikdo z jejich členů nebere odměnu.

A známe i případy, kdy dobrovolnictví zachránilo neřešitelné situace. V severočeském pohraničním městě Šluknově loni místní Charita nedostala dotace na Předškolní klub Ambrela. Na začátku května

foto: archiv DCH Litoměřice

ředitelka smutně oznámila rodičům, že dál už klub provozovat nezvládnou. Maminky se ale nevzdaly – od té doby se samy střídají v klubu jako dobrovolnice.

Pro práci s dobrovolníky vyrostla celá dobrovolnická centra – Charita jich po celém Česku provozuje dvacet devět. „Zatím sice stále pokulháváme za zahraničím, kde má dobrovolnictví vysokou prestiž, musím ale uznat, že i u nás zájem roste,“ říká Veronika Vedejová, koordinátorka

Dobrovolnického centra Diecézní charity Litoměřice. „Spousta dobrovolníků dochází do domova pro seniory, s klienty chodí na vycházky, hrají šachy, předčítají nebo si „jen tak“ povídají,“ upřesňuje paní Vedejová. Dobrovolníci se jim osvědčili také při povodních v roce 2013. Slibně se rozvíjí rovněž „firemní dobrovolnictví“, protože některé podniky si uvědomují svoji společenskou odpovědnost.

„Dobrovolníci jsou znamením zdravé organizace. Pokud do organizace docházejí nechtěli, po čase se ukázalo, že v organizaci něco neklape. A pro Charitu jsou také skvělou reklamou,“ upozorňuje Věrka Michalicová, bývalá vedoucí Dobrovolnického centra při Diecézní charitě České Budějovice, „dobrovolníci totiž o své práci rádi mluví – mezi sebou i na facebooku“.

Jan Oulík, Charita ČR

foto: Ján Michalský

Sprevádzat' až do konca - aj bolesť a utrpenie majú zmysel a hodnotu

Ošetrovanie a sprevádzanie zomierajúceho človeka je veľkou výzvou. Každé zomieranie je také jedinečné ako každý život, a preto žiadne patentované recepty neexistujú. To, čo však existuje, sú zdravotnícky a ošetrovateľsky podložené znalosti, ktoré môžu uľahčovať sprevádzanie ťažko chorého človeka.

Hospicová starostlivosť nie je v súčasnosti na Slovensku dostatočne rozvinutá a v mnohých mestách je takmer nedostupná. Jedinou možnosťou je, aby sa starostlivosti ujala rodina. Práve prostredie rodiny dokáže sprostredkovať pocit bezpečia a istoty a ľudia, ktorí sú ochotní venovať sa aktuálnym potrebám chorého, sú pre neho veľkou pomocou a oporou. Rodinní príslušníci sú však často neistí a obávajú sa, či všetko robia správne. Preto sa Slovenská katolícka charita (SKCH) rozhodla podať im pomocnú ruku a vydať jedinečnú brožúru, ktorá sa stane cenným pomocníkom pre tých, ktorí sa v domácnosti starajú o umierajúcich a ťažko chorých príbuzných bez profesionálnej podpory a pomoci.

Brožúra s názvom Sprevádzat' až do konca – Príručka pre rodinných príslušníkov ťažko chorých a umierajúcich ľudí vznikla vďaka finančnej podpore Nadácie ERSTE a Zastrešujúcemu zväzu hospicov v Rakúsku. Vďaka patrí aj sestre Judite z mobilného hospicu Slnečnica za ochotu podeliť sa so svojimi bohatými skúsenosťami, ktoré získala počas dlhoročnej praxe pri starostlivosti o ťažko chorých a umierajúcich, ako aj za jej obetavú a nezištnú pomoc pri adaptácii pôvodného textu na naše slovenské pomery. Publikácia vychádza v náklade 10 000 kusov a za symbolický poplatok sa prioritne distribuuje medzi jednotlivé arcidiecézne a diecézne charity a ich klientov v mobilných hospicioch, agentúrach domácej ošetrovateľskej služby (ADOS) a opatrovateľskej službe.

Brožúra prináša cenné informácie, vysvetlenia a praktické tipy pre ošetrojúcich rodinných príslušníkov, ako aj pre profesionálnych a dobrovoľných ošetrovateľov a ošetrovateľky. Čitatelia sa v nej môžu dozvedieť o technikách starostlivosti o paliatívnych pacientov a okrem vysvetlenia základných pojmov a opisu vhodných reakcií v rozličných štádiách ochorenia sa dozvedia, ako sa vysporiadať s náročnými úsekmi v živote ťažko chorých a umierajúcich ľudí, a tiež na koho sa v takýchto situáciách môžu obrátiť. Na záverečných stranách brožúry je umiestnený zoznam stacionárnych a mobilných hospicov pôsobiach na území SR k 1. 1. 2016.

„Dúfame, že táto príručka pomôže poskytovať lepšiu starostlivosť tým, o ktorých sa v našich domácnostiach staráme a prinesie úľavu a pokoj ťažko chorým a umierajúcim ľuďom,“ uviedol generálny sekretár SKCH Mgr. Radovan Gumulák

V brožúre sú priložené šekové poukážky, prostredníctvom ktorých môžu záujemcovia prispieť finančným darom na číslo účtu SK 37 0900 0000 0001 7687 5345, VS 235. Takto poukázané finančné prostriedky budú určené na podporu hospicovej starostlivosti a agentúr domácej ošetrovateľskej služby v rámci SKCH.

Ján Michalský, Monika Pribelová

foto: archív Kristíny Skočikovej (vpravo)

Slovenčina pre cudzincov

Kde bolo, tam bolo, v jeden krásny októbrový deň mi zazvonil telefón. Úplne normálna vec, povieme si, ale generálny sekretár Slovenskej katolíckej charity Vám bežne nezaťadá. Otázka v telefóne znela: „*Kristína, čo tak učiť slovenský jazyk cudzincov?*“ Ostala som v šoku a povedala iba to, že prídem a dohodneme sa. Vôbec som netušila, čo tá práca zahŕňa, akí cudzinci to majú byť, či vôbec mi budú rozumieť, či vedia nejaký iný jazyk okrem svojho vlastného. V hlave mi vírilo nekonečne veľa otázok, nemala som žiadnu predstavu, o čom to vlastne má byť, či o čom to vlastne bude.

Keďže pracujem ako špeciálny pedagóg na základnej škole, s nejakým „špeciálnym učením“ mám skúsenosť. Stretávam sa s rôznymi typmi detí a samozrejme a s rôznymi typmi ľudí. Pri tejto práci treba vedieť komunikovať nielen s deťmi, ale hlavne z ich rodičmi. Kto pracuje s ľuďmi, tak mi potvrdí, že komunikácia s dospelými je náročnejšia, než s deťmi.

No a ako to bolo vlastne ďalej: Prišla som na Kapitulskú ulicu, kde sídli sekretariát a v tom momente ma obkolesilo na môj vkus veľmi veľa ľudí – jeden pán, čo hovoril po slovensky a oslovil ma menom, ale očividne Slovak nebol, potom mladý muž, ktorý hovoril iba DA, DA, a jedna žena, čo sa len usmievala.

Generálny sekretár ma oboznámil so všetkým, čo bolo treba vedieť, a nakoniec znelo z mojich úst: „*Ok, skúsím to.*“ Už kludnejšia som sa vrátila k spoločnosti, ktorá ma na začiatku obkolesila, a dohodli sme sa na termínoch výučby.

Na začiatku som si potrebovala overiť ich skúsenosti so slovenčinou, no žiaľ, žiadne nemali. Ako nováčik som vyskúšala niekoľko metód výučby, až kým som prišla na spôsob, ktorý je najlepší. Možno časom prídem aj na lepší, lebo každým dňom a každým stretnutím získavam nejaké skúsenosti.

Áno, môžem potvrdiť, že je to náročná práca, ale všetko sa dá, keď sa chce. Moji študenti sú tiež len ľudia, ktorí majú aj srdce. Dovolím si povedať, že sme si vytvorili krásny vzťah, ktorí je o rešpekte, pochopeňí, empatii. Za rok a pol sa ich pár aj vystriedalo, ale doteraz sa kontaktujeme a ak sú niektorí z nich na Slovensku, radi sa stretneme pri šálke kávy alebo čaju.

Najvtipnejšia je pre nich naša saláma – pretože v ich krajine je to pozdrav „salam alejkum.“ Najmilšie je pre mňa vždy to, keď si urobíme „kultúru“, pripraví sa nejaké dobré jedlo, najeme sa a pokračujeme v konverzácii.

Kristína Skočiková

Klienti Projektu Rafael III sa s nami podelili o svoj pohľad na Slovensko

Slovenská katolícka charita spustila 1. decembra 2015 projekt Rafael III, ktorý nadviazal na skončený integračný projekt Rafael II. SKCH tak chce aj naďalej pomáhať ľuďom, pre ktorých sa Slovensko stalo novým domovom. Zároveň tak vzniká príležitosť predstaviť im našu krajinu, jej tradície a kultúru.

Projekt Rafael III pokračuje v poskytovaní komplexných služieb s cieľom integrovať osoby s medzinárodnou formou ochrany, ktorí zo svojej krajiny utiekli pred vojnou, náboženským prenasledovaním alebo inými hrozbami. Vo väčšine prípadov sú to cudzinci z Afganistanu, Iraku, Somálska, Iránu a Sýrie.

Projekt Rafael III prebieha od 1. decembra 2015 do 30. novembra 2016 na území celého Slovenska s integračnými poradenskými centrami v mestách Bratislava, Žilina a Košice. Snahou členov projektového tímu v jednotlivých mestách je zjednodušenie prístupu cieľovej skupiny k vzdelaniu, zdravotnej starostlivosti, bývaniu, verejným inštitúciám a sociálnym službám a jej úspešné zaradenie na pracovný trh prostredníctvom zvládnutia slovenského jazyka.

V rámci našej krátkej ankety sme klientom projektových kancelárií Projektu Rafael III v Žiline a Košiciach položili rovnakú otázku: „*Ako vnímate Slovensko a Slovákov?*“

Volodymyr, 47 rokov, Ukrajina

Na Slovensku sa mi páči. Pred mesiacom som sa zamestnal. Kolegovia ma prijali medzi seba, čo ma motivuje ďalej sa zlepšovať a osamostatňovať. So službami Charity som veľmi spokojný. Slovensko sa stalo mojim druhým domovom, chcem tu zostať.

Ali, 30 rokov, Irak

Na Slovensku sa mi veľmi páči, som tu už deväť mesiacov, mám tu priateľku, pracujem, chcem tu ostať natrvalo... Slováci sú priateľskí, príjemní, nemám negatívnu skúsenosť. Už nie som Iračan, už som Slovak.

Hasan, 30 rokov, Sýria

Na Slovensku sa mi páči, sú tu milí ľudia, mám tu priateľov, ale nemám prácu a neviem ešte dobre po slovensky, takže sa mi ťažko hľadá práca. Chcem tu zostať a pracovať, do Sýrie sa nechcem vrátiť.

Qaiss, 18 rokov, Afganistan

Slovensko je dobrá krajina. Žijeme s dobrými ľuďmi v mieri. Máme tu dobrý život. Ľudia sú milí, ochotní pomáhať. Musím sa snažiť učiť po slovensky. Chcem študovať na gymnáziu a byť dobrým lekárom.

Amuza, 33 rokov, Uganda

Okrem toho, že by som tu chcel zostať žiť, chcel by som tiež skúsiť vyučovať mladých ľudí box. Mám rád túto krajinu, pretože je obklopená krásnymi pohľadmi na hory, rieky a lesy, ktoré som nenašiel inde v Európe. Som rád, že žijem v tejto krásnej krajine.

Hana, 39 rokov, Ukrajina

Na Slovensku chceme s rodinou zostať. Teraz absolvujem kadernícky kurz, budem si hľadať prácu. Od Slovákov očakávam, že ma ľudia nebudú posudzovať, že sme odišli z Ukrajiny a zostali tam naši rodičia. S pracovníkmi kancelárie sa môžem vždy porozprávať o všetkom. Už len rozhovor o starostiach, myšlienkach, problémoch mi priniesol pokoj a dobrú náladu. Už nemám strach chodiť do spoločnosti. Slováci sú veľmi milí a nám blízki. Deti sú v škole šťastné.

Verejnú zbierku na pomoc utečencov doma i v zahraničí, ktorú vyhlásila SKCH je možné podporiť na čísle účtu **SK93 1100 0000 0029 4546 3097, VS 229** pre utečencov v zahraničí bez geografického rozlíšenia a **VS 230** pre pomoc utečencom na území SR a ich integráciu.

Ján Michalský

Projekt RAFAEL III je spolufinancovaný Európskou úniou z Fondu pre azyl, migráciu a integráciu. Fondy pre oblasť vnútorných záležitostí.

foto: Michal Fuller

Pôstna krabička pre Afriku 2016

Slovenská katolícka charita organizuje v tomto roku už piaty ročník celoslovenskej zbierky Pôstna krabička pre Afriku. Počas obdobia pôstu, ktorý sa tento rok začal na Popolcovú stredu 10. februára 2016, SKCH rozpošle viac ako 40 000 pôstnych krabičiek do viac ako 630 farností po celom Slovensku. Okrem farností zo Slovenska sa tento rok do zbierky po prvýkrát zapoja aj Slováci žijúci v zahraničí, konkrétne v Dubline a Ríme.

Poslaním zbierky je pomôcť rodinám a deťom vo viacerých krajinách subsaharskej Afriky. Tak ako v minulých ročníkoch aj tento rok je hlavným nositeľom zbierky malá papierová krabička, do ktorej môžu ľudia počas pôstu vložiť svoj pôstny dar. Možností, ako získať prostriedky, je hneď niekoľko: odoprená sladkosť či ranná kávačka, to všetko môže znamenať veľa pre deti a rodiny v Afrike. Pomôcť dokáže aj malá suma, napríklad už 50 centov zabezpečí stravu pre jedno dieťa v centre na jeden deň, alebo 1 euro postačí na zdravotnú a sociálnu starostlivosť na jedno dieťa na jeden deň.

Pôstna krabička má každoročne na svojom obale tvár jedného z detí, ktoré sú obyvateľmi Centra Nepoškvrneného Srdca Panny

Márie v Ugande. Pre tento rok je tvárou Pôstnej krabičky päťročné dievčatko Patience. Pred piatimi rokmi Patience musela spolu so svojimi rodičmi a súrodencami utiecť kvôli občianskej vojne z dediny Mugali v Južnom Sudáne, kde bol zničený aj ich dom. Jej rodina začala bývať s príbuznými v meste Adjumani v susednej Ugande. Po ťažkej chorobe im však zomrel otec a následne Patience a jej súrodencov opustila aj ich mama. Deti si tak zobrali do starostlivosti jej teta Angelina s bratom. Napriek ťažkej ekonomickej situácii Patience minulý rok úspešne ukončila navštevovanie materskej školy a v tomto roku bude môcť vďaka pomoci SKCH začať študovať na základnej škole Adjumani Center. Dievčatko je aj napriek všetkému veľmi snaživé, o čom svedčí aj pochvala na jej poslednom vysvedčení: „very hardworking girl“ (veľmi usilovné dievča).

Prostriedky získané v celoslovenskej zbierke Pôstna krabička pre Afriku použije SKCH na podporu viacerých projektov v krajinách subsaharskej Afriky, konkrétne v Ugande, Rwande, Južnom Sudáne a Keni. V Ugande SKCH dlhodobo podporuje fungovanie Centra Nepoškvrneného srdca Panny Márie. Centrum od svojho otvorenia v roku 2013 poskytuje zdravotnú a sociálnu starostlivosť pre takmer 40 detí, ktoré stratili jedného alebo oboch rodičov kvôli chorobe AIDS. Vďaka Pôstnej krabičke majú deti zabezpečenú strechu nad hlavou, pravidelnú stravu, môžu chodiť do školy a žiť v bezpečnom prostredí. Deťom je poskytnutá komplexná zdravotná starostlivosť, psychologické poradenstvo a lieky, ktoré im pomáhajú viesť normálny život. V minulom roku sa v rámci celoslovenskej zbierky Pôstna krabička pre Afriku 2015 podarilo vyzbierať takmer 140 tisíc eur. Vďaka štedrým darom zo Slovenska sa tak Centrum v Ugande rozrástlo o nových obyvateľov - HIV pozitívnych chlapcov. Tiež sa v rámci centra podarilo postaviť ošetrovňu aj s lôžkovou časťou. Do budúcnosti je plánovaný projekt vybudovania odborných učební v centre, kde by hlavne staršie deti získali pracovné zručnosti. Mohli by sa tak postupne ľahšie uplatniť ako šikovní murári, krajčíri alebo stolári. Takýmto spôsobom je im ponúknutá možnosť vymaniť sa z chudoby, ktorá trápi africký kontinent. Centrum Nepoškvrneného srdca Panny Márie v Ugande prevádzkuje aj materskú škôlku, ktorú navštevuje takmer 70 detí z celého okolia. Budova škôlky je v súčasnosti postavená z provizórneho materiálu, a preto bude z aktuálneho výnosu Pôstnej krabičky podporená výstavba murovanej budovy, ktorá by deti lepšie chránila pred nepriaznivým počasím v období dažďov. SKCH podporuje okrem detí v centre a škôlke aj vzdelávanie takmer 250 detí na 17 základných a stredných školách v regióne.

foto: Michal Fuller

Ďalšou krajinou, ktorú SKCH cez Pôstnu krabičku podporuje, je Rwanda. Vďaka spolupráci s rehoľnými sestrami „palotínkami“ sa v tomto malom vnútrozemskom štáte podarilo zlepšiť životné podmienky chudobných rodín a detí v meste Kibeho. Mesto Kibeho je známe zjaveniami a úctou k Sedembolestnej Panne Márii, čo považujeme za viac než len symbolické. Z prostriedkov zbierky sa taktiež dokončilo zdravotné stredisko a financovala sa terénna sociálna práca zameraná na zabezpečenie živobytia a zlepšenie podmienok na bývanie miestnych rodín.

Medzi nové krajiny subsaharskej Afriky, ktoré chce SKCH v rámci Pôstnej krabičky podporiť, patria Južný Sudán a Keňa. Podpora v rámci Južného Sudánu bude smerovať do diecézy Yei, ktorá sa nachádza neďaleko hraníc s Ugandou. Generálny sekretár SKCH Radovan Gumulák navštívil túto diecézu v lete roku 2015 a dohodol sa na spolupráci s miestnym biskupom J. E. Erkolanom Lodu Tombe. V rámci podpory tejto diecézy sa chce SKCH podieľať na podpore projektov zameraných na zlepšenie podmienok vzdelávania na školách. Pomoc bude smerovať do cirkevných škôl a škôlok, ktorým chýba základné vybavenie, ako napríklad školské tabule, stoly či stoličky pre žiakov.

Keňa je susedným štátom Ugandy a aj Južného Sudánu. Už v minulosti SKCH v tejto krajine podporila viacero úspešných projektov zameraných na distribúciu vody a poľnohospodárstvo. V rámci aktuálnej pomoci sa rozhodla SKCH podporiť projekt realizovaný v spolupráci so Caritas Switzerland v meste Kericho. Mesto Kericho sa nachádza v juhozápadnej časti Kene a je hlavným mestom rovnomenného regiónu. Projekt je zameraný na budovanie hygienických zariadení a zdrojov vody v základných školách. Mnoho škôl tejto v oblasti nemá vybudované žiadne, alebo len nedostatočné pripojenie na vodovod, hygienické zariadenia či prístup k vode. Táto skutočnosť vo veľkej miere komplikuje fungovanie škôl a celý proces výučby. Vo viacerých školách je táto skutočnosť aj jednou z príčin vymieškávania žiakov. Pomoc v tejto oblasti je preto nevyhnutná.

Do zbierky sa môžete zapojiť zaslaním daru na číslo účtu – **IBAN: SK03 1100 0000 0029 4446 3095, variabilný symbol 221**, alebo príspevom do krabičiek vo svojej domácnosti. Viac informácií o pripravovanej kampani sa dozviete na stránke www.postnakrabička.sk.

Ján Michalský

foto: archiv DCH Za

Slováci prekonalí minuloročný rekord a vyzbierali 77 ton potravín

Výsledok tohtoročnej v poradí tretej Tesco potravinovej zbierky pre ľudí v núdzi, ktorá sa uskutočnila v predajniach maloobchodného predajcu na Slovensku od 16. do 21. novembra 2015, je 77 ton trvanlivých potravín a drogerie oproti vlaňajším 48 tonám.

Slováci darovali viac ako minulý rok, pretože vedľa, že robia dobrú vec. Hodnota vyzbieraného bola 109 000 eur a spoločnosť Tesco ju ešte navýšila o 20% - čiže o 21 800 eur. Finančne prispel aj jeden z partnerov zbierky, spoločnosť Unilever.

Ako uviedol generálny sekretár Slovenskej katolíckej charity Radovan Gumulák, „verili sme, že aj tento rok nás ľudia podporia a prejavia dostatok empatie. Je vidieť, že spoločnosť o potravinovej zbierke vie a pozitívna spätná väzba od ľudí, ktorí sa rozhodli obdarovať tých, čo sa ocitli v núdzi, o tom svedčí. Našou úlohou je teraz darované potraviny a drogerie v našich charitných zariadeniach na Slovensku priradiť pre rodiny v núdzi, seniorov, chorých ľudí alebo bezdomovcov.“

Slovenská katolícka charita sa do potravinovej zbierky zapojila v 44 obchodoch z celkového počtu 78 predajní a prostredníctvom svojich dobrovoľníkov vyzbierala vyše 50 ton potravín a hygienických potrieb. Zbierku zorganizoval maloobchodný predajca aj s partnermi z minulých rokov: Slovenská katolícka charita, organizácia Depaul Slovensko, Potravinová banka Slovenska a tento rok po prvý raz aj Evanjelická Diakonia. „Výsledok tohtoročnej potravinovej zbierky prekročil naše očakávania v každom smere. Sme hrdí na našich zákazníkov, potvrdilo sa nám, že o potravinovej zbierke a jej význame vedia. Môžeme si dovoliť povedať, že toto je dôkaz, ako každá malá pomoc môže mať veľký význam. Každému, kto prispel, patrí veľká vďaka –

v prvom rade našim zákazníkom, ale aj všetkým kolegom, ktorí nielen prispievali potravinami, ale zapojili sa aj medzi dobrovoľníkov, ktorí zákazníkov iniciatívne o potravinovej zbierke informovali,“ povedala Zuzana Lošáková, manažérka komunikačného oddelenia Tesco.

Ľuďom v núdzi, hospiciom a charitatívnym zariadeniam na Slovensku počas zbierky najviac pomohli trvanlivé potraviny ako múka, cestoviny, strukoviny, konzervy, olej, mlieko, cukor, soľ alebo koreniny. Z týchto potravín mohli uvariť jedlá, ktoré nielen zasýtili, ale v zimných mesiacoch aj zahriali. Netreba však zabúdať aj na práce prostriedky, čistiace a dezinfekčné prostriedky a prostriedky osobnej hygieny, ktoré boli častou súčasťou nákupných košíkov. Najštedrejšími darcami Tesco zbierky boli zákazníci hypermarketu v Dubnici nad Váhom, Obchodného domu MY na Kamennom námestí v Bratislave a hypermarketu v Brezne. Samozrejme, neboli to iba oni, vďaka ktorým sa podarilo dosiahnuť vynikajúce výsledky a takmer zdvojnásobiť hodnoty vyzbieraných potravín z minulého ročníka. Ľudia najviac darovali múku, cestoviny, cukor, soľ, strukoviny, ryžu, ale aj tekuté mydlá a v niektorých prípadoch prispeli i finančne.

Vďaka patrí všetkým darcom, dobrovoľníkom, ktorí ochotne priložili ruku k dielu a organizátorovi za zabezpečenie akcie a za to, že nám umožnil vo svojich prevádzkach.

Bernadetta Múdra

Vďaka Vám pomáhame utečencom na Blízkom východe

Komplexný vzdelávací program pre deti utečencov v Jordánsku a v Libanone
Partner projektu: Caritas Rakúsko
Príjemcovia: 10 200 detí a 3 400 členov ich rodín
Lokalita implementácie projektu: utečenecké tábory v Libanone a v Jordánsku
Výška finančnej podpory projektu: 50 000 Eur

Ďalšie projekty môžete podporiť aj prostredníctvom SMS správy.

Pošlite
DMS medzera UTECENCI
 na číslo 877.

Cena DMS je 2€ v sieti operátorov O2, Orange a Telekom. SKCH z nej dostane 96%. Zbierka je registrovaná MV SR a realizovaná prostredníctvom DMS systému, ktorý spravuje Fórum donorov.

Zriadenie centra pre poskytovanie psychologickéj pomoci a poradenstva
Partner projektu: Fr. Douglas Bazi (zodpovedný za tábor Mar Elia)
Príjemcovia: 75 klientov/za 1 deň fungovania centra
Lokalita implementácie projektu: Erbil (severný Irak)
Výška finančnej podpory projektu: 47 100 Eur

Sociálna a vzdelávacia podpora detí sýrskych a irackých utečencov
Partner projektu: Charita Libanon
Príjemcovia: 300 detí (75 z Libanonu a 225 zo Sýrie a Iraku)
Lokalita implementácie projektu: utečenecké tábory a provizórne ubytovacie strediská v Libanone
Výška finančnej podpory projektu: 40 000 Eur

Podpora detí palestínskych utečencov v tábore Dbayah
Partner projektu: Little Sisters of Nazareth (Malé sestry z Nazaretu)
Príjemcovia: 20 detí
Lokalita implementácie projektu: utečenecký tábor Dbayah, Bejrút, Libanon
Výška finančnej podpory projektu: 9 764 Eur

Zakúpenie generátora pre kláštor Panny Márie
Partner projektu: Fr. Jens Petzold (zodpovedný za kláštor Panny Márie)
Príjemcovia: 180 ľudí
Lokalita implementácie projektu: Sulaimanyia (severný Irak)
Výška finančnej podpory projektu: 19 745 Eur

Výstavba pastoračného centra, jasí a škôlky
Partner projektu: Farnosť sv. Jozefa v Sulaimanyii
Príjemcovia: Jasle + škôlka = kapacita 120 detí
 Pastoračné centrum = kapacita 120 ľudí
 9 nájomných bytov v rámci centra = kapacita 45 ľudí
Lokalita implementácie projektu: Sulaimanyia (severný Irak)
Výška finančnej podpory projektu: 84 200 Eur

Podpora presídlených kresťanských študentov študujúcich na Univerzite v Kirkuku
Partner projektu: Arcidiecéza Kirkuk a Sulaimanyia
Príjemcovia: 63 univerzitných študentov (32 žien a 31 mužov)
Lokalita implementácie projektu: Kirkuk (severný Irak)
Výška finančnej podpory projektu: 43 100 Eur

Centrum Nepoškvrneného Srdca Panny Márie poskytuje už od roku 2013 zdravotnú a sociálnu starostlivosť takmer 40 deťom, ktoré stratili jedného alebo oboch rodičov kvôli chorobe AIDS. Deťom je poskytovaná zdravotná starostlivosť, psychologické poradenstvo a lieky, ktoré

im pomáhajú viesť normálny život. SKCH prostredníctvom svojho projektu Adopcia na diaľku® finančne podporuje v oblasti aj vzdelávanie ďalších vyše 250 deťmi na 17 základných a stredných školách.

foto: Michal Fulier

[illegible]

Maľovaná križovka - Riešením maľovaných križoviek je obrázok, ktorý vznikne vyfarbením jednotlivých políčok poľa podľa legendy. Legendu tvoria čísla, ktoré reprezentujú veľkosti jednotlivých blokov (počet políčok idúcich nepretržite za sebou) a tiež farbu, akou majú byť tieto políčka vyfarbené. Legenda je udávaná vo vodorovnom aj zvislom smere.

Váš pôstny dar mení životy detí

PÔSTNA KRABIČKA PRE AFRIKU 2016

Pridajte sa k nám a pomôžme spolu chudobným rodinám a deťom v subsaharskej Afrike

Ako môžete prispieť

Vezmite si domov pôstnu krabičku.
Odkladajte do nej vaše pôstne dary
a na konci pôstu ich vložte na účet
Slovenskej katolíckej charity:

2944463095/1100, v.s. 221

IBAN:

SK03 1100 0000 0029 4446 3095

Navštívte našu stránku www.charita.sk,
kde môžete váš pôstny dar poslať online.

Pôstnu zbierku pre Afriku môžete podporiť
aj zaslaním darcovskej sms v tvare

DMS medzera CHARITA na číslo 877.

Cena DMS je 2€ v sieti operátorov O2, Orange a Telekom. SKCH z nej dostane 96%.

Súčasťou Pôstnej krabičky
je **DVD** film **Krehké životy**.

Viac informácií na www.charita.sk

Generálny partner:

Partner:

Mediálni partneri:

 Zbierka je registrovaná MV SR a realizovaná prostredníctvom DMS systému, ktorý spravuje F4rum donorov.

Vaše 2% premieňame na pomoc ľuďom v núdzi

Slovenská katolícka charita

pomáha prostredníctvom siete diecéznych a arcidiecéznych charít ročne približne 25-tisíc ľuďom v núdzi na celom Slovensku. Vo viac ako 250 zariadeniach zdravotníckych a sociálnych služieb poskytujeme služby seniorom, nevyliečiteľne chorým ľuďom, ľuďom s telesným alebo duševným postihnutím, deťom, matkám s deťmi v krízových situáciách, zdravotne ťažko postihnutým a ľuďom bez domova. Naše projekty sú zamerané aj na pomoc migrantom, obetiam ob-

chodovania s ľuďmi a detským utečencom. Na Slovensku aj v zahraničí pomáhame aj v prípade humanitárnych katastrof, ako sú zemetrasenia a povodne. Naša humanitárna pomoc smeruje aj do krajín, ktoré trápia vojnové konflikty a rozvojovou spoluprácou sa snažíme zlepšiť životy ľudí v chudobných krajinách sveta. Okrem nášho projektu Adopcia na diaľku®, ktorý v súčasnosti pomáha študovať viac ako 2000 deťom zo siedmich krajín sveta, prevádzkujeme aj centrum pre deti s HIV a AIDS v Ugande.

SLOVENSKÁ KATOLICKÁ
Charita
blízko pri človeku

Slovenská katolícka charita
Adresa: Kapitulská 18
814 15 Bratislava
Tel.: 02/5443 1506
E-mail: info@charita.sk
Web: www.charita.sk